

TIESAS SPRIEDUMS (pirmā palāta)

2007. gada 18. jūlijā *

Lieta C-325/05

par lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu atbilstoši EKL 234. pantam,

ko *Verwaltungsgericht Darmstadt* (Vācija) iesniedza ar lēmumiem, kas pieņemti 2005. gada 17. augustā un 21. septembrī un kas Tiesā reģistrēti attiecīgi 2005. gada 26. augustā un 29. septembrī, tiesvedībā

Ismail Derin

pret

Landkreis Darmstadt-Dieburg.

TIESA (pirmā palāta)

šādā sastāvā: palātas priekšsēdētājs P. Janns [*P. Jann*], tiesneši R. Šintgens [*R. Schintgen*] (referents), A. Ticano [*A. Tizzano*], M. Ilešičs [*M. Ilešič*] un E. Levits,

* Tiesvedības valoda — vācu.

ģenerāladvokāts Ī. Bots [*Y. Bot*],
sekretārs H. fon Holšteins [*H. von Holstein*], sekretāra palīgs,

ņemot vērā rakstveida procesu un tiesas sēdi 2006. gada 16. novembrī,

ņemot vērā apsvērumus, ko sniedza:

- Vācijas valdības vārdā — M. Lumma [*M. Lumma*] un K. Šulce-Bāra [*C. Schulze-Bahr*], pārstāvji,
- Itālijas valdības vārdā — I. M. Bragulja [*I. M. Braguglia*], pārstāvis, kam palīdz V. Ferante [*W. Ferrante*], *avvocato dello Stato*,
- Apvienotās Karalistes valdības vārdā — S. Nvokolo [*S. Nwaokolo*], pārstāve, kurai palīdz T. Vards [*T. Ward*], *barrister*,
- Eiropas Kopienu Komisijas vārdā — Ž. Rozē [*G. Rozet*] un I. Kaufmane-Bilere [*I. Kaufmann-Bühler*], pārstāvji,

noklausījusies ģenerāladvokāta secinājumus tiesas sēdē 2007. gada 11. janvārī,

pasludina šo spriedumu.

Spriedums

- 1 Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu ir par to, kā interpretēt 59. pantu Papildu protokolā, kas parakstīts 1970. gada 23. novembrī Briselē un kas Kopienas vārdā noslēgts, aprobēts un parakstīts ar Padomes 1972. gada 19. decembra Regulu (EEK) Nr. 2760/72 (OV L 293, 1. lpp., turpmāk tekstā — “Papildu protokols”), kā arī 6., 7. un 14. pants Asociācijas Padomes 1980. gada 19. septembra Lēmumā Nr. 1/80 par asociācijas nodibināšanu (turpmāk tekstā — “Lēmums Nr. 1/80”). Asociācijas Padome tika izveidota ar līgumu, kas nodibināja asociāciju starp Eiropas Ekonomikas Kopieniem un Turciju, ko 1963. gada 12. septembrī Ankarā parakstīja Turcijas Republika, no vienas puses, un EEK dalībvalstis un Kopiena, no otras puses, un kas Kopienas vārdā noslēgts, aprobēts un parakstīts ar Padomes 1963. gada 23. decembra Lēmumu 64/732/EEK (OV 1964, 217, 3685. lpp., turpmāk tekstā — “Asociācijas līgums”).
- 2 Šis lūgums tika iesniegts tiesvedībā starp Derinu [*Derin*], Turcijas pilsoni, un Darmšates-Diburgas rajona pašvaldību [*Landkreis Darmstadt-Dieburg*] sakarā ar izraidišanas no Vācijas teritorijas procedūru.

Atbilstošās tiesību normas

EEK un Turcijas asociācija

- 3 Saskaņā ar Asociācijas līguma 2. panta 1. punktu tā mērķis ir veicināt līgumslēdzēju pušu ilgtermiņa un līdzsvarotu tirdzniecības un ekonomikas attiecību stiprināšanu,

ieskaitot darbaspēka jomu, pakāpeniski īstenojot darba ņēmēju brīvu pārvietošanos (Līguma 12. pants), lai uzlabotu turku tautas dzīves līmeni un veicinātu Turcijas Republikas vēlāku pievienošanos Kopienai (Līguma preambulas ceturtais apsvērums un 28. pants).

- 4 Šim nolūkam Asociācijas līgums paredz sagatavošanās posmu, lai Turcijas Republika ar Kopienas palīdzību varētu nostiprināt ekonomiku (Līguma 3. pants), pārejas posmu, kura laikā ir paredzēts pakāpeniski panākt muitas savienības izveidošanu un ekonomikas politiku tuvināšanu (Līguma 4. pants), un noslēguma posmu, kas balstās uz muitas savienību un ietver līgumslēdzēju pušu ekonomikas politiku pastiprinātu koordinēšanu (Līguma 5. pants).

- 5 Asociācijas līguma 6. panta redakcija ir šāda:

“Lai nodrošinātu asociācijas režīma piemērošanu un pakāpenisku attīstību, līgumslēdzējas puses tiekas Asociācijas padomē, kas rikojas ar līgumu piešķirto pilnvaru ietvaros.”

- 6 Asociācijas līguma 12. pants, kas atrodams II sadaļas “Pārejas posma īstenošana” 3. nodaļā “Citi ekonomiska rakstura noteikumi”, paredz:

“Līgumslēdzējas puses vienojas vadīties pēc [EKL 39., EKL 40. un EKL 41. panta] nolūkā pakāpeniski panākt darba ņēmēju brīvu pārvietošanās to starpā.”

7 Atbilstoši Asociācijas līguma 22. panta 1. punktam:

“Līguma mērķu sasniegšanai un tajā noteiktajos gadījumos Asociācijas padomei ir lēmējtiesības. Katra no pusēm veic pieņemto lēmumu īstenošanai nepieciešamos pasākumus. [..]”

8 Papildu protokols, kas atbilstoši tā 62. pantam ir Asociācijas līguma neatņemama sastāvdaļa, saskaņā ar 1. pantu paredz nosacījumus, kārtību un grafiku pārejas posma, kas minēts minētā līguma 4. pantā, īstenošanai.

9 Papildu protokola II sadaļa ar nosaukumu “Personu un pakalpojumu kustība”, kuras I nodaļa attiecas uz “darbaspēku”.

10 Papildu protokola I nodaļas 36. pants paredz, ka darba ņēmēju brīvu pārvietošanos starp Kopienas dalībvalstīm un Turciju nodrošina pakāpeniski saskaņā ar Asociācijas līguma 12. punktā izklāstītajiem principiem laika posmā starp divpadsmitā un divdesmit otrā gada beigām pēc minētā Līguma stāšanās spēkā; asociācijas padome lemj par šajā nolūkā vajadzīgajiem noteikumiem.

11 Papildu protokola IV sadaļas ar nosaukumu “Vispārīgi un nobeiguma noteikumi” 59. panta redakcija ir šāda:

“Jomās, uz ko attiecas šis protokols, Turcijai nepiemēro labvēlīgāku režīmu kā to, ko dalībvalstis piešķir viena otrai saskaņā ar Kopienas dibināšanas līgumu.”

- 12 Lēmuma Nr. 1/80 mērķis saskaņā ar tā trešo apsvērumu ir uzlabot darba ņēmēju un viņu ģimenes locekļu tiesisko stāvokli sociālajā jomā salīdzinājumā ar režīmu, kas iedibināts ar Asociācijas padomes 1976. gada 20. decembra Lēmumu Nr. 2/76.
- 13 Lēmuma Nr. 1/80 6., 7. un 14. pants ir ietverti tā II nodaļas "Sociālie noteikumi" 1. iedaļā, kas attiecas uz "Jautājumiem saistībā ar darba ņēmēju nodarbinātību un brīvu pārvietošanos".
- 14 Saskaņā ar Lēmuma Nr. 1/80 6. panta 1. punktu:

"Ievērojot 7. panta noteikumus par ģimenes locekļu brīvu pieeju darba tirgum, darba ņēmējam, kas ir Turcijas pilsonis un kurš ir likumīgi nodarbināts dalībvalsts darba tirgū:

- pēc viena likumīgi nostrādāta darba gada ir tiesības šajā dalībvalstī pagarināt darba atļauju pie tā paša darba devēja, ja viņam ir brīva darba vieta;
- pēc trīs likumīgi nostrādātiem darba gadiem un ievērojot prioritāti, kas piešķirama Kopienas dalībvalstu darba ņēmējiem, ir tiesības šajā dalībvalstī pieņemt darba piedāvājumu līdzīgam darbam pie cita darba devēja pēc paša izvēles, ja šis piedāvājums izteikts normālos apstākļos un reģistrēts šīs dalībvalsts nodarbinātības dienestos;
- pēc četriem likumīgi nostrādātiem darba gadiem šajā dalībvalstī ir brīva pieeja jebkuram atalgotam darbam pēc paša izvēles."

15 Lēmuma Nr. 1/80 7. pants paredz:

“Dalībvalstī likumīgi nodarbināta darba ņēmēja, kas ir Turcijas pilsonis, ģimenes locekļiem, kuri saņēmuši atļauju viņam pievienoties:

- ir tiesības, ar nosacījumu, ka darba ņēmējiem no Kopienas dalībvalstīm tiek dota priekšroka, pieņemt jebkuru darba piedāvājumu, ja vien tie šajā valstī likumīgā kārtā ir nodzīvojuši vismaz trīs gadus;

- ir brīva pieeja jebkurai atalgotam darbam pēc to izvēles, ja vien tie šajā valstī likumīgā kārtā ir nodzīvojuši vismaz piecus gadus.

Darba ņēmēja, kas ir Turcijas pilsonis, bērni, kuri mītnes valstī ieguvuši arodizglītību, neatkarīgi no viņu uzturēšanās ilguma šajā dalībvalstī, ar noteikumu, ka viens no vecākiem šajā dalībvalstī ir likumīgi nostrādājis vismaz trīs gadus, var pieņemt jebkuru darba piedāvājumu.”

16 Lēmuma Nr. 1/80 14. panta 1. punkts nosaka:

“Šīs sadaļas noteikumi ir piemērojami, ievērojot ierobežojumus, kas pamatoti ar sabiedriskās kārtības, sabiedrības drošības un veselības aizsardzības apsvērumiem.”

Citas Kapienu tiesību normas

- 17 Padomes 1968. gada 15. oktobra Regulas (EEK) Nr. 1612/68 par darbaņēmēju brīvu pārvietošanos Kopienā (OV L 257, 2. lpp.), ko grozījusi Padomes 1992. gada 27. jūlija Regula (EEK) Nr. 2434/92 (OV L 245, 1. lpp., turpmāk tekstā — “Regula Nr. 1612/68”), 10. panta 1. un 2. punkts paredz:

“1. Ja darbaņēmējs, kas ir vienas dalībvalsts pilsonis, strādā algotu darbu citā dalībvalstī, kopā ar viņu drīkst apmesties:

- a) šā darbaņēmēja laulātais un viņu bērni, kas ir jaunāki par 21 gadu vai arī atrodas viņa apgādībā;
- b) darbaņēmēja un viņa laulātā apgādībā esošie augšupējie radnieki.

2. Dalībvalstis atbalsta tādu ģimenes locekļu uzņemšanu, kas neatbilst 1. punktam, ja viņi atrodas iepriekšminētā darbaņēmēja apgādībā vai arī dzīvoja kopā ar šo darbaņēmēju valstī, no kuras tas ieradās.”

- 18 Atbilstoši Regulas Nr. 1612/68 11. pantam:

“Ja dalībvalsts pilsonis strādā kā darbaņēmējs vai kā pašnodarbināta persona citā dalībvalstī, viņa laulātais un bērni, kas ir jaunāki par 21 gadu vai arī atrodas viņa apgādībā, ir tiesīgi strādāt kā darbinieki tajā pašā dalībvalstī arī tad, ja viņi nav nevienas dalībvalsts pilsoņi.”

Pamata lieta un prejudiciālie jautājumi

- 19 No iesniedzējtiesas lēmuma izriet, ka Derinam, kas ir dzimis 1973. gada 30. septembrī, tika atļauts 1982. gada 1. jūlijā pievienoties saviem vecākiem Vācijas Federatīvajā Republikā, veicot ģimenes apvienošanu.
- 20 Šajā dalībvalstī Derina tēvs un māte bija likumīgi nodarbināti attiecīgi 6 un 24 gadus.
- 21 Pēc ierašanās Vācijā Derins no 1982. gada augusta līdz 1988. gada jūlijam mācījās pamatskolā un no 1988. gada augusta līdz 1990. gada jūlijam – profesionālās izglītības skolā. Viņš pabeidza savu izglītību 1991. gadā, iegūstot vidusskolas izglītības diplomu vidēji zemākajā līmenī (“mittlere Reife”).
- 22 Pēc mācībām viņš regulāri strādāja vairākās darba vietās pie dažādiem darba devējiem, bet pie viena un tā paša darba devēja nostrādāja mazāk nekā gadu.
- 23 No 1992. līdz 1996. gadam Derins likumīgi strādāja kā pašnodarbināta persona.
- 24 2001. gada 3. septembrī viņš uzsāka jaunas mācības, lai pārtaptu par profesionālu šoferi, bet viņam nācās pārtraukt mācības sakarā ar brīvības atņemšanu. Tomēr viņš atkal tika pieņemts darbā 2005. gada 17. janvārī.

- 25 Kopš 1990. gada 10. decembra Derinam ir beztermiņa uzturēšanās Vācijā atļauja.
- 26 1994. gada rudenī viņš atstāja vecāku dzīves vietu un dzīvoja savā personīgajā dzīves vietā. Derina sievai, kas bija Turcijas pilsoņe, tika atļauts viņam pievienoties Vācijā 2002. gada 24. februārī.
- 27 Kopš 1994. gada augusta Derinam tika piespriesti naudas sodi par dažādiem noziedzīgiem nodarījumiem, un 2002. gada 13. decembrī tiesa viņu notiesāja ar brīvības atņemšanu uz vairāk nekā diviem ar pusi gadiem par to, ka viņš Vācijā nelegāli ieveda ārvalstniekus.
- 28 2003. gada 24. novembrī tika pieņemts lēmums viņu izraidīt no Vācijas teritorijas uz nenoteiktu laiku. Pēc atbrīvošanas no ieslodzījuma vietas viņš bija jānogādā līdz robežai.
- 29 Kompetentā valsts iestāde uzskata, ka Derins atbilst nosacījumiem, lai principā tiktu izraidīts atbilstoši Likuma par ārvalstniekiem 47. panta 2. punkta 1. apakšpunktam (*Ausländergesetz*, turpmāk tekstā — "*AuslG*"), kas paredz, ka vispārējos gadījumos ārvalstnieks ir izraidāms, ja tiesa ar spriedumu, kas ir stājies likumīgā spēkā, tam par vienu vai vairākiem tīšiem noziedzīgiem nodarījumiem ir piespriedusi brīvības atņemšanas sodu, kas nav izpildāms kā nosacīta notiesāšana. Tomēr, tā kā prasītājam pamata lietā ir uzturēšanās Vācijā atļauja uz neierobežotu laiku un viņš ir iebraucis šajā dalībvalstī, būdams nepilngadīgs, viņam ir lielāka aizsardzība pret izraidīšanu

saskaņā ar *AuslG* 48. panta 1. punkta 2. apakšpunktu, un tādēļ viņu var izraidīt tikai sakarā ar nopietniem sabiedriskās drošības un kārtības apsvērumiem. Tādēļ minētajai iestādei ir jāpieņem lēmums par izraidīšanu, izmantojot savu diskrecionāro varu atbilstoši *AuslG* 47. panta 3. punkta otrajam teikumam.

30 Šajā sakarā kompetentā valsts iestāde uzskata, ka, kaut arī Derins uzturas Vācijas teritorijā kopš bērnības, tomēr viņš nav spējis integrēties Vācijas sabiedrībā. Pirmo reizi viņš tika notiesāts 1994. gadā un kopš tā laika ir pastāvīgi veicis noziedzīgus nodarījumus. Viņš neizjūt vainas apziņu, jo viņam piesprieštie sodi nav mainījuši tā uzvedību. Tāpēc var uzskatīt, ka viņa pirmais brīvības atņemšanas sods neuzlabos tā uzvedību. Derina izraidīšana varētu arī preventīvi iespaidot citus ārvalstniekus, kas tādējādi aptvertu smagās sekas, kādas rada nelegāla ārvalstnieku ievēšana dalībvalstī. Ir svarīgi veikt stingrus pasākumus pret pārvedējiem pār robežu, ievērojot problēmas, ko rada nelegālo iebraucēju liels skaits Vācijā. Turklāt prasītājam pamata lietā nav nekādu tiesību saskaņā ar Lēmuma Nr. 1/80 6. panta 1. punktu vai 7. pantu, jo, pirmkārt, tas nekad nav vairāk kā gadu nepārtraukti strādājis pie viena darba devēja un, otrkārt, viņš vairs nedzīvo kopā ar saviem vecākiem un tie viņu vairāk neuztur.

31 Tā kā sūdzība, ko Derins iesniedza par izraidīšanas lēmumu, 2004. gada 15. septembrī tika noraidīta, 2004. gada 5. oktobrī viņš iesniedza apelāciju *Verwaltungsgericht Darmstadt* [Darmšates Administratīvā tiesa], norādot, ka viņš ietilpst personu lokā, kuras ir aizsargājamās atbilstoši Lēmuma Nr. 1/80 7. pantam. Līdz ar to attiecībā uz viņu ir piemērojams Lēmuma Nr. 1/80 14. pants, kas ļauj veikt izraidīšanu tikai tad, ja pastāv konkrēti jaunu sabiedriskās kārtības pārkāpumu draudi, bet šajā gadījumā šāds nosacījums nav ievērots.

- 32 Savukārt atbildētāja pamata lietā uzskata, ka Lēmuma Nr. 1/80 7. pants aizsargā tikai tādus darba ņēmēju no Turcijas bērnus, kuri ir jaunāki par 21 gadu un kurus apgādā vecāki.
- 33 Iesniedzējtiesa uzskata, ka Derins patiešām atbilst nosacījumiem, lai iegūtu Lēmuma Nr. 1/80 7. panta pirmās daļas otrajā ievilkumā minētās tiesības, jo viņš ir likumīgi nodzīvojis piecus gadus pie saviem vecākiem, kas ir darba ņēmēji no Turcijas, kas uzturas uzņēmējā (mītnes) valstī.
- 34 Tomēr minētā tiesa vēlas noskaidrot nosacījumus, kādos Turcijas pilsonis, kas atrodas Derina stāvoklī, var zaudēt tiesības, kas ir iegūtas saskaņā ar minēto 7. panta pirmās daļas otro ievilkumu.
- 35 Pirmkārt, iesniedzējtiesa atsaucas uz 2005. gada 7. jūlija spriedumu lietā *C-373/03 Aydinli* (Krājums, I-6181. lpp.), uzskatot, ka Tiesa ir lēmusi, ka tiesības, ko piešķir minētā norma, var zaudēt tikai divu iemeslu dēļ, proti, ja saskaņā ar Lēmuma Nr. 1/80 14. panta 1. punktu viesstrādnieka, kurš ir Turcijas pilsonis, klātbūtne attiecīgajā mītnes dalībvalstī sakarā ar tā uzvedību vai nu rada patiesu un nopietnu apdraudējumu sabiedriskajai kārtībai, sabiedrības drošībai vai veselībai vai arī ja attiecīgā persona uz ilgāku laiku un bez pamatota iemesla ir atstājusi šīs dalībvalsts teritoriju.
- 36 Šajā gadījumā Derina stāvoklis neatbilst nevienam no abiem minētajiem iemesliem, lai zaudētu tiesības, ko piešķir Lēmuma Nr. 1/80 7. panta pirmās daļas otrais ievilkums.

- 37 Tomēr iesniedzējtiesa uzskata, ka atbilstoši Papildu protokola 59. pantam ir jāpārbauda, vai šāds iemesls, kuru dēļ var zaudēt Lēmuma Nr. 1/80 7. panta pirmās daļas otrajā ievilkumā minētās tiesības, ierobežojums nerada labvēlīgāku attieksmi pret Turcijas pilsoņiem salīdzinājumā ar darba ņēmēju, kas ir citas dalībvalsts pilsoņi, ģimenes locekļiem, kuriem, piemērojot Regulas Nr. 1612/68 10. pantu, ir tiesības apmesties pie šī darba ņēmēja, ja tie ir jaunāki par 21 gadu vai arī tie atrodas darba ņēmēja apgādībā. Šajā gadījumā, nepastāvot citām iespējām ierobežot viņa tiesības atbilstoši Lēmumam Nr. 1/80, Derīns, kas vairs nedzīvo kopā ar vecākiem kopš 1994. gada rudens, kuram ir vairāk par 30 gadiem un kurš vairs neatrodas savas ģimenes apgādībā, atrodas izdevīgākā stāvoklī kā Kopienas viesstrādnieka bērns.
- 38 Otrkārt, ja Derīns ir patiešām zaudējis tiesības, kas viņam izriet no Lēmuma Nr. 1/80 7. panta pirmās daļas otrā ievilkuma, jo viņš ir vecāks par 21 gadu, vairs nedzīvo kopā ar saviem vecākiem un tie viņu vairāk neuztur, iesniedzējtiesa jautā, vai viņš nevarētu balstīties uz citu šī lēmuma noteikumu, lai tiktu pasargāts no izraidīšanas atbilstoši Lēmuma 14. panta 1. punktam; turklāt iesniedzējtiesa vēlas zināt, kādā veidā Derīns var tikt pielīdzināts personām, kuras ir ieguvušas tiesības, piemērojot šī paša lēmuma 6. panta 1. punktu.
- 39 Šādos apstākļos *Verwaltungsgericht Darmstadt* nolēma apturēt tiesvedību un uzdot Tiesai šādus prejudiciālus jautājumus:

“1) Vai [..] Papildu protokola 59. pantam atbilst tas, ka Turcijas pilsonis, kurš ģimenes apvienošanās ceļā kā bērns ir pārcēlies pie saviem vecākiem, kas nodarbināti kā darba ņēmēji Vācijas Federatīvajā Republikā, zaudē savas uzturēšanās tiesības, kas izriet no [..] Lēmumā Nr. 1/80 7. panta [pirmās daļas] otrajā ievilkumā noteiktajām tiesībām uz brīvu pieeju atļautam darbam arī tad,

ja viņš pēc 21 gada vecuma sasniegšanas vairs nedzīvo kopā ar vecākiem un nesaņem no viņiem uzturu, izņemot gadījumus, kas paredzēti [ši] lēmuma [..] 14. pantā, un ja viņš atstājis uzņemošo dalībvalsti bez pamatota iemesla uz ilgu laiku?

- 2) Vai šim Turcijas pilsonim, neskatoties uz tiesiskā statusa zaudēšanu atbilstoši [Lēmuma Nr. 1/80] 7. panta [pirmās daļas] [otrajam] ievilkumam, saglabājas īpaša aizsardzība saskaņā ar [ši] Lēmuma [..] 14. pantu, ja viņš, vairs nedzīvojot kopā ar vecākiem, ir bijis nepārtraukti nodarbināts kā darba ņēmējs, šādā statusā neiegūstot Lēmuma Nr. 1/80 6. panta 1. punktā minētās tiesības, un vairākus gadus strādājis tikai kā pašnodarbināta persona?"

Par pirmo jautājumu

- 40 Ievadā ir jānorāda, ka pirmais jautājums norāda uz tāda Turcijas pilsoņa stāvokli, kas atbilst nosacījumiem, lai iegūtu tiesības uz brīvu pieeju atalgotam darbam, kā arī no šīm tiesībām izrietošās uzturēšanās tiesības, ko paredz Lēmuma Nr. 1/80 7. panta pirmās daļas otrais ievilkums.
- 41 Kaut arī nav strīda par to, ka prasītājs pamata lietā patiešām ir ieguvis šādas tiesības atbilstoši minētajai Lēmuma Nr. 1/80 normai, tomēr Itālijas un Apvienotās Karalistes valdības ir uzdevušas jautājumu, vai attiecīgās personas stāvoklis drīzāk neatbilst šī lēmuma 7. panta otrajai daļai.

- 42 Nemot vērā pamata lietas apstākļus, kādi tie ir aprakstīti iesniedzējtiesas lēmumā, patiesām ir iespējams, ka Derins kā turku tēva un mātes, kas šajā uzņemošajā dalībvalstī attiecīgi ir bijuši nodarbināti 6 un 24 gadus, bērns tās teritorijā ir ieguvis arodizglītību, var atsaukties uz savām tiesībām uz brīvu pieeju darbam, kā arī uzturēšanās tiesībām šajā dalībvalstī, piemērojot minētā 7. panta otro daļu, kas ir labvēlīgāka norma salīdzinājumā ar šī paša panta pirmo daļu (skat. 1998. gada 19. novembra spriedumu lietā *C-210/97 Akman, Recueil*, I-7519. lpp., 35. un 38. punkts, un 2006. gada 16. februāra spriedumu lietā *C-502/04 Torun*, Krājums, I-1563. lpp., 22.–24. punkts).
- 43 Tomēr vienīgi iesniedzējtiesa var konstatēt apstākļus, uz kuriem balstīta tās izskatāmā lieta, un novērtēt, kura no iepriekšējā punktā minētajām normām ir piemērojama pamata lietā.
- 44 Ir jāpiebilst, ka uzdotā jautājuma mērķis pēc būtības ir noskaidrot iemeslus, kādēļ tāds Turcijas pilsonis kā Derins var zaudēt uzņēmējā dalībvalstī tiesības, ko viņam piešķir Lēmuma Nr. 1/80 7. panta pirmās daļas otrais ievilkums, attiecībā uz brīvu pieeju jebkuram atalgotam darbam pēc paša izvēles, kā arī no šīm tiesībām izrietošās uzturēšanās tiesības.
- 45 Kā to pareizi ir norādījis ģenerāladvokāts savu secinājumu 35. un 78. punktā, tiesības, kas ir iegūtas saskaņā ar minētā lēmuma 7. pantu, tiek zaudētas vienādos nosacījumos neatkarīgi no tā, vai konkrētā situācija, kuras rezultātā ir radusies prāva, atbilst šī panta pirmajai vai otrajai daļai (šajā sakarā skat. iepriekš minēto spriedumu lietā *Torun*, 21.–25. punkts).

- 46 Šādos apstākļos tam, vai tādām Turcijas pilsonim kā prasītājam pamata lietā ir piemērojama Lēmuma Nr. 1/80 7. panta pirmā vai otrā daļa, nav nozīmes, lai izskatītu pirmo iesniedzējtiesas uzdoto jautājumu.
- 47 Lai sniegtu noderīgu atbildi uz šo jautājumu, vispirms ir jākonstatē, ka netiek apstrīdēts, ka, pirmkārt, tāpat kā Lēmuma Nr. 1/80 6. panta 1. punktam un 7. panta otrajai daļai arī 7. panta pirmajai daļai dalībvalstīs ir tieša iedarbība, līdz ar to nosacījumiem atbilstošie Turcijas pilsoņi var tieši atsaukties uz tiesībām, kuras šī norma tiem piešķir (skat. it īpaši iepriekš minēto spriedumu lietā *Torun*, 19. punkts), un, otrkārt, tiesības, ko šī norma piešķir darba ņēmēja no Turcijas bērnam attiecībā uz darbu minētajā dalībvalstī, obligāti paredz no tām izrietošu attiecīgās personas uzturēšanās tiesību esamību, jo pretējā gadījumā tiesībām uz pieeju darba tirgum un faktisku algota darba veikšanu tiktu atņemta jebkāda iedarbība (skat. it īpaši 2004. gada 11. novembra spriedumu lietā *C-467/02 Cetinkaya*, Krājums, I-10895. lpp., 31. punkts).
- 48 Lēmuma Nr. 1/80 7. panta pirmā daļa attiecas uz tāda Turcijas pilsoņa situāciju, kuram kā uzņēmējas dalībvalsts likumīgajam darba tirgum piederība vai piederējuša darba ņēmēja, kas ir Turcijas pilsonis, ģimenes loceklis ir vai nu atļauts pievienoties minētajam darba ņēmējam saskaņā ar ģimenes apvienošanas, vai arī kurš ir dzimis un vienmēr dzīvojis šajā valstī (skat. it īpaši iepriekš minēto spriedumu lietā *Aydinli*, 22. punkts).
- 49 Šajā sakarā ir jāatgādina, ka, pirmkārt, Tiesa jau ir nospriedusi, ka šī noteikuma piemērojamību šāda veida situācijām neietekmē tas, ka strīda pamatā esošo apstākļu rašanās brīdī attiecīgā persona ir sasniegusi pilngadību un vairs nedzīvo kopā ar savu ģimeni, bet attiecīgajā dalībvalstī dzīvo neatkarīgi no minētā darba ņēmēja (skat. it īpaši iepriekš minēto spriedumu lietā *Aydinli*, 22. punkts, kā arī pēc analogijas iepriekš minēto spriedumu lietā *Torun*, 27. un 28. punkts).

- 50 Tāds Turcijas pilsonis tādējādi nevar zaudēt saskaņā ar Lēmuma Nr. 1/80 7. panta pirmo daļu iegūtās tiesības sakarā ar to, ka ir iestājušies iepriekšējā punktā norādītie apstākļi. Darba ņēmēja, kas ir Turcijas pilsonis, ģimenes locekļu tiesību pēc noteikta laika posma piekļūt darbam uzņēmējā dalībvalstī mērķis ir nostiprināt viņu stāvokli šajā valstī, piedāvājot iespēju kļūt neatkarīgiem (skat. it īpaši iepriekš minēto spriedumu lietā *Aydinli*, 23. punkts).
- 51 Turklāt, kaut gan Lēmuma Nr. 1/80 7. panta pirmās daļas pirmais ievilkums principā paredz, ka darba ņēmēja, kas ir Turcijas pilsonis, ģimenes loceklim ir jānodzīvo kopā ar šo darba ņēmēju trīs gadus, kuru laikā attiecīgā persona pati par sevi neatbilst nosacījumiem attiecībā uz pieeju uzņēmējas dalībvalsts darba tirgum (skat. 1997. gada 17. aprīļa spriedumu lietā *C-351/95 Kadiman, Recueil*, I-2133. lpp., 33., 37., 40., 41. un 44. punkts; 2000. gada 16. marta spriedumu lietā *C-329/97 Ergat, Recueil*, I-1487. lpp., 36. un 37. punkts; 2000. gada 22. jūnija spriedumu lietā *C-65/98 Eyüp, Recueil*, I-4747. lpp., 28. un 29. punkts, kā arī iepriekš minēto spriedumu lietā *Cetinkaya*, 30. punkts), tomēr pēc minētajiem trīs gadiem dalībvalstis vairs nevar uzstādīt darba ņēmēja, kas ir Turcijas pilsonis, ģimenes locekļiem ar uzturēšanos saistītus noteikumus un vēl jo vairāk — iebraucējam no Turcijas, kas atbilst minētā 7. panta pirmās daļas otrajā ievilkumā paredzētajiem nosacījumiem (skat. iepriekš minētos spriedumus lietās *Ergat*, 37.–39. punkts; *Cetinkaya*, 30. punkts, un *Aydinli*, 24. punkts).
- 52 Kā to savu secinājumu 30. un 31., kā arī 120.–123. punktā ir norādījis ģenerāladvokāts, attiecībā uz Lēmuma Nr. 1/80 7. panta pirmajā daļā minētajiem darba ņēmēja no Turcijas ģimenes locekļiem, kuriem tāpat kā Derīnam, pēc piecu gadu likumīgas uzturēšanās ir tiesības uz brīvu pieeju darba tirgum uzņēmējā dalībvalstī saskaņā ar šī noteikuma otro ievilkumu, Tiesa ir lēmusi, ka ne tikai šīs normas tiešās iedarbības rezultātā attiecīgajai personai individuālas tiesības nodarbinātības jomā izriet tieši no Lēmuma Nr. 1/80, bet arī, ka no šo tiesību lietderīgās iedarbības izriet uzturēšanās tiesības, kas nav atkarīgas no tā, vai ir izpildīti šo tiesību realizēšanai nepieciešamie priekšnosacījumi (skat. iepriekš minētos spriedumus lietās *Ergat*, 40. punkts; *Cetinkaya*, 31. punkts, un *Aydinli*, 25. punkts).

- 53 Līdz ar to tas apstākļi, ka nosacījums, lai izmantotu attiecīgās tiesības, šajā gadījumā — kopīga dzīve ar darba ņēmēju no Turcijas noteiktu laika posmu, pārstāj pastāvēt pēc tam, kad šī darba ņēmēja ģimenes loceklis ir ieguvis attiecīgās tiesības, nevar liegt šo tiesību izmantošanu (skat. iepriekš minēto spriedumu lietā *Aydinli*, 26. punkts). Citādāka Lēmuma Nr. 1/80 7. panta pirmās daļas interpretācija neatbilstu tā sistēmai un mērķim veicināt Turcijas pilsoņu, kas atbilst kādas šī lēmuma normas nosacījumiem un kam tādējādi ir piešķirtas Lēmumā paredzētās tiesības, pakāpenisku integrāciju uzņemošajā dalībvalstī (skat. it īpaši 2003. gada 8. maija spriedumu lietā *C-171/01 Wählergruppe Gemeinsam, Recueil*, I-4301. lpp., 79. punkts).
- 54 Otrkārt, no Tiesas pastāvīgās judikatūras izriet, ka Lēmuma Nr. 1/80 7. panta pirmajā daļā noteiktās darba ņēmēja no Turcijas ģimenes locekļu, kuri atbilst minētajā daļā norādītajiem nosacījumiem, tiesības var ierobežot tikai divos gadījumos, tas ir — vai nu gadījumā, ja iebraucēja no Turcijas klātbūtne uzņemošās dalībvalsts teritorijā viņa personīgas rīcības dēļ rada patiesu un nopietnu apdraudējumu sabiedriskajai kārtībai, sabiedrības drošībai vai veselībai minētā lēmuma 14. panta 1. punkta izpratnē, vai arī ja attiecīgā persona uz ilgāku laiku un bez pamatota iemesla ir atstājusi šīs valsts teritoriju (skat. iepriekš minētos spriedumus lietās *Ergat*, 45., 46. un 48. punkts; *Cetinkaya*, 36. un 38. punkts; *Aydinli*, 27. punkts, un *Torun*, 21. punkts).
- 55 Tā kā Lēmums Nr. 1/80 atšķirīgi regulē tādu darba ņēmēju no Turcijas situāciju, kas ir likumīgi nostrādājuši attiecīgajā dalībvalstī noteikto laika posmu (Lēmuma 6. pants), un šo darba ņēmēju ģimenes locekļu situāciju, kas atrodas uzņemošās dalībvalsts teritorijā (Lēmuma 7. pants), un minētā lēmuma sistēmā 7. pants ir *lex specialis* salīdzinājumā ar pakāpeniski paplašinātajām tiesībām atkarībā no likumīga atalgota darba veikšanas ilguma, kas paredzētas minētā 6. panta 1. punkta trijos ievilkumos (skat. 2003. gada 21. oktobra spriedumu apvienotajās lietās *C-317/01* un *C-369/01 Abatay u.c.*, *Recueil*, I-12301. lpp., 78. punkts; iepriekš minētos spriedumus lietās *Aydinli*, 19. punkts, un *Torun*, 17. punkts), Lēmuma

Nr. 1/80 7. pantā paredzētās tiesības nav ierobežojamas tādos pašos apstākļos kā Lēmuma 6. pantā minētās tiesības (skat. iepriekš minētos spriedumus lietās *Aydinli*, 31. punkts, un *Torun*, 26. punkts).

56 Precīzāk, Turcijas pilsonim, kuram šādu tiesību esamība ir atzīta atbilstoši minētajam 7. pantam, tās nevar atņemt tādēļ, ka sakarā ar viņam piespriesto vairāku gadu cietumsodu bez nosacītas atbrīvošanas viņš nav bijis nodarbināts, ne arī tā iemesla dēļ, ka viņš nekad nav ieguvis darba un uzturēšanās tiesības, piemērojot Lēmuma Nr. 1/80 6. panta 1. punktu (šajā sakarā skat. iepriekš minētos spriedumus lietās *Aydinli*, 28. punkts, un *Torun*, 26. punkts). Atšķirībā no darba ņēmējiem no Turcijas, kuriem ir piemērojama pēdējā minētā norma, šī paša lēmuma 7. pantā minēto ģimenes locekļu statuss nav atkarīgs no algota darba veikšanas.

57 Ņemot vērā visus iepriekš minētos apsvērumus, ir jāsecina, ka no Lēmuma Nr. 1/80 sistēmas un mērķa izriet, ka tāds Turcijas pilsonis, kurš atrodas prasītāja pamata lietā stāvoklī un kuram saskaņā ar šī lēmuma 7. panta pirmās daļas otro ievilkumu ir tiesības uz brīvu pieeju jebkuram atalgotam darbam pēc savas izvēles, zaudē no šīm tiesībām izrietošās uzturēšanās tiesības tikai divos gadījumos, proti, šī lēmuma 14. panta 1. punktā paredzētajos gadījumos, un ja viņš atstājis uzņemošo dalībvalsti bez pamatota iemesla uz ilgu laiku. Savukārt šāds Turcijas pilsonis nezaudē šīs uzturēšanās tiesības sakarā ar to, ka viņš ilgāku laiku nav bijis nodarbināts darba tīrgū sakarā ar ieslodzījumu pat uz vairākiem gadiem bez nosacītas atbrīvošanas, ne sakarā ar to, ka lēmuma par izraidīšanu pieņemšanas brīdī attiecīgā persona bija vecāka par 21 gadu un vairs nedzīvoja kopā ar darba ņēmēju no Turcijas, saistībā ar kuru viņam radās tiesības uz uzturēšanos, bet gan dzīvoja neatkarīgi no šī darba ņēmēja (skat. iepriekš minētos spriedumus lietās *Aydinli*, 32. punkts, un *Torun*, 29. punkts).

- 58 Tomēr iesniedzējtiesa vēlas noskaidrot, vai iepriekšējā punktā minētā interpretācija atbilst Papildu protokola 59. pantam.
- 59 Tā kā minētā tiesa nav pārliecināta par Lēmuma Nr. 1/80 7. pantā paredzēto tiesību atņemšanas iemeslu, kas izriet no šādas interpretācijas, izsmeļošo raksturu, tiesa iesaka, ka bez šī sprieduma 57. punktā minētajā judikatūrā paredzētajiem nosacījumiem, lai saglabātu iegūtās tiesības, darba ņēmēja no Turcijas bērnam vajadzētu atbilst arī atvasināto Kapienu tiesību kritērijiem un, it īpaši, Regulas Nr. 1612/68 10. panta 1. punktā un 11. pantā paredzētajiem kritērijiem, kas attiecas tikai uz tādiem bērniem, kas ir jaunāki par 21 gadu vai kas atrodas darba ņēmēja apgādībā.
- 60 Līdz ar to, pēc iesniedzējtiesas domām, Lēmuma Nr. 1/80 7. panta pirmās daļas otrais ievilkums ir jāinterpretē tādējādi, ka Turcijas pilsonis, kuram pirms 21 gada vecuma ir atļauts iebraukt uzņemošās dalībvalsts teritorijā ģimenes apvienošanās ietvaros pie saviem vecākiem, kas ir nodarbināti šajā valstī, zaudē tiesības uz darbu un no tām izrietošās uzturēšanās tiesības, līdzko viņš sasniedz 21 gada vecumu vai kad viņš vairs neatrodas savas ģimenes apgādībā.
- 61 Citādākas minētās normas interpretācijas rezultātā dalībvalstī likumīgi nodarbināta darba ņēmēja, kas ir Turcijas pilsonis, ģimenes locekļi atrastos izdevīgākā stāvoklī kā Kopienas viesstrādnieku bērni.
- 62 Šajā sakarā vispirms ir jākonstatē, ka atbilstoši Regulas Nr. 1612/68 10. panta 1. punktam darba ņēmēja, kas ir vienas dalībvalsts pilsonis, bet kas strādā citā dalībvalstī, bērniem, kas ir jaunāki par 21 gadu vai arī atrodas viņa apgādībā, ir beznosacījuma tiesības apmesties pie šī Kopienas viesstrādnieka.

- 63 Savukārt Lēmuma Nr. 1/80 7. panta pirmā daļa skaidri paredz, ka ģimenes apvienšanās ir iespējama, saņemot atļauju pievienoties viesstrādniekam no Turcijas, kas ir piešķirama saskaņā ar uzņemošās dalībvalsts tiesisko regulējumu (skat. 2004. gada 30. septembra spriedumu lietā C-275/02 *Ayaz*, Krājums, I-8765. lpp., 34. un 35. punkts).
- 64 Līdz ar to EEK un Turcijas asociācijas ietvaros — izņemot īpašu gadījumu, kad Turcijas pilsonis ir dzimis un vienmēr ir uzturējies uzņemošajā dalībvalstī, — viesstrādnieka no Turcijas ģimenes locekļiem nav tiesību uz ģimenes apvienošanos, bet gan, gluži pretēji, tā ir atkarīga no valsts iestāžu lēmuma, kas ir pieņemts, piemērojot vienīgi attiecīgās dalībvalsts tiesības, ievērojot pamattiesības, kas cita starpā ir minētas Eiropas Cilvēka tiesību un pamatbrīvību aizsardzības konvencijas, kas ir parakstīta 1950. gada 4. novembrī Romā, 8. pantā (skat. pēc analogijas 2002. gada 17. septembra spriedumu lietā C-413/99 *Baumbast* un *R, Recueil*, I-7091. lpp., 72. punkts).
- 65 Turklāt, piemērojot Regulas Nr. 1612/68 11. pantu, bērniem, kas drīkst apmesties pie darba ņēmēja, kas ir citas dalībvalsts pilsonis un ir nodarbināts citas dalībvalsts teritorijā, no šī fakta jau izriet tiesības uz pieeju jebkuram algotam darbam uzņemošajā dalībvalstī, bet viesstrādnieka no Turcijas bērnu nodarbinātības tiesības precīzi nosaka Lēmuma Nr. 1/80 7. panta pirmā daļa, kas paredz šajā sakarā dažādus nosacījumus, kas ir atkarīgi no likumīgas uzturēšanās pie šī viesstrādnieka, kura sakarā tiem ir piešķirtas tiesības, ilguma. Tādējādi pirmo trīs uzturēšanās gadu laikā nekādas šāda veida tiesības netiek piešķirtas Turcijas pilsoņiem, bet pēc trīs likumīgas uzturēšanās pie savas ģimenes gadiem viņi var pieņemt jebkuru darba piedāvājumu ar nosacījumu, ka darba ņēmējiem no Kopienas dalībvalstīm tiek dota priekšroka. Tikai pēc pieciem likumīgas uzturēšanās gadiem viņiem ir tiesības uz pieeju jebkuram darbam pēc paša izvēles.
- 66 Visbeidzot, Tiesa atkārtoti ir spriedusi, ka pretēji Kopienas darba ņēmējam darba ņēmējiem no Turcijas nav paredzētas tiesības brīvi pārvietoties Kopienas teritorijā,

bet tie var atsaukties tikai uz noteiktām tiesībām vienīgi uzņemošās dalībvalsts teritorijā (šajā sakarā skat. 1997. gada 23. janvāra spriedumu lietā *C-171/95 Tetik, Recueil*, I-329. lpp., 29. punkts; 2000. gada 11. maija spriedumu lietā *C-37/98 Savas, Recueil*, I-2927. lpp., 59. punkts, un iepriekš minēto spriedumu lietā *Wählergruppe Gemeinsam*, 89. punkts).

- 67 Turklāt Tiesas judikatūra par nosacījumiem, kādos Lēmuma Nr. 1/80 7. pantā minētās tiesības var tikt ierobežotas, paredz, ka, papildus izņēmumiem sakarā ar sabiedriskās kārtības, sabiedrības drošības vai veselības aizsardzību, kas vienādi ir piemērojami Turcijas un Kopienų pilsoņiem (skat. it īpaši 2000. gada 10. februāra spriedumu lietā *C-340/97 Nazli u.c., Recueil*, I-957. lpp., 55., 56. un 63. punkts), otrs minēto tiesību izbeigšanās iemesls skar tikai iebraucējus no Turcijas, proti — tas, ka attiecīgā persona uz ilgāku laiku un bez pamatota iemesla ir atstājusi šīs dalībvalsts teritoriju (skat. šī sprieduma 54. un 57. punktu). Šādā gadījumā attiecīgās dalībvalsts iestādēm ir tiesības tad, ja šī persona vēlas vēlāk apmesties minētajā valstī, pieprasīt, lai tā iesniedz jaunu lūgumu atļaujas saņemšanai pievienoties darba ņēmējam no Turcijas, ja šī persona no tā ir atkarīga, vai arī strādāt saskaņā ar šī lēmuma 6. pantu (skat. iepriekš minēto spriedumu lietā *Ergat*, 49. punkts).
- 68 Šādos apstākļos iebraucēja no Turcijas bērna stāvoklis nav salīdzināms ar dalībvalsts pilsoņa bērna stāvokli, ņemot vērā būtiskās atšķirības starp to juridiskajām situācijām, pēdējo labvēlīgākais stāvoklis turklāt izriet no piemērojamā tiesiskā regulējuma.
- 69 Līdz ar to, pretēji iesniedzējtiesas piedāvātajai interpretācijai, nevar pamatoti apgalvot, ka sakarā ar savu uzturēšanās tiesību zaudēšanas ierobežojumiem, kas izriet no Tiesas judikatūras (skat. šī sprieduma 54. un 57. punktu) viesstrādnieka no Turcijas ģimenes loceklis, kuram ir atļauts pievienoties šim viesstrādniekam

dalībvalstī, atrodas labvēlīgākā stāvoklī nekā dalībvalsts pilsoņa ģimenes loceklis, tādējādi pārkāpjot Papildu protokola 59. pantu.

- 70 Turklāt iesniedzējtiesas piedāvātā interpretācija neņem vērā apstākli, ka Lēmuma Nr. 1/80 7. panta un Regulas Nr. 1612/68 10. panta redakcijas ir atšķirīgas.
- 71 Turklāt šāda interpretācija neizbēgami padarītu viesstrādnieku no Turcijas bērnu juridisko stāvokli nestabilāku, tiem aizvien vairāk integrējoties uzņemošajā dalībvalstī, kaut gan Lēmuma Nr. 1/80 7. pantam, gluži pretēji, ir mērķis pakāpeniski nostiprināt šo darba ņēmēju ģimenes locekļu stāvokli attiecīgajā dalībvalstī, tiem ļaujot pēc noteikta laika dzīvot neatkarīgi.
- 72 Turklāt, kā tas izriet no iesniedzējtiesas nolēmuma motīvu daļas, minētās tiesas interpretācija, kas ir minēta šī sprieduma 60. punktā, galvenokārt ir balstīta uz apsvērumiem, kas ir iekļauti ģenerāladvokāta Hēlduda [*Geelhoed*] secinājumā iepriekš minētajā sprieduma lietā *Ayaz* 52. punktā, kaut gan šādi apsvērumi nav citēti minētā sprieduma motīvu daļā.
- 73 Tā kā iesniedzējtiesa ir skaidri pārformulējusi savu pirmo jautājumu pēc pasludinātā sprieduma iepriekš minētajā lietā *Aydinli*, lai liktu Tiesai pārskatīt tā atbilstību, ir jānorāda, ka, no vienas puses, minētajā spriedumā sniegtā interpretācija par Lēmuma Nr. 1/80 7. panta pirmās daļas otrā ievilkuma piemērojamību tikai

apstiprina iepriekšējo Tiesas judikatūru par šo normu (iepriekš minētie spriedumi lietās *Ergat* un *Cetinkaya*). No otras puses, Tiesa ar identisku pamatojumu paplašināja šo interpretāciju, attiecinot to uz minētā lēmuma 7. panta otro daļu (iepriekš minētais spriedums lietā *Torun*). Turklāt nav minēts neviens apstāklis, kas pamata lietas faktisko un juridisko situāciju padarītu par būtiski atšķirīgu no situācijas lietās, kurās tika pasludināti iepriekš minētie spriedumi lietās *Ergat*, *Cetinkaya*, *Aydinli* un *Torun*, līdz ar to nepastāv nekāds pamatojums, lai Tiesa pārskatītu savu judikatūru šajā jautājumā.

74 Visbeidzot attiecībā uz tādu situāciju kā pamata lietā esošā, kad uzņemošās dalībvalsts kompetentās iestādes ir pieņēmušas lēmumu izraidīt Turcijas pilsoni pēc tam, kad tas ir ticis sodīts par dažādiem valsts tiesību aktu pārkāpumiem, ir jāprecizē, ka Lēmuma Nr. 1/80 14. panta 1. punkts paredz atbilstošās normas, kas ļauj dalībvalstīm veikt vajadzīgos pasākumus, tomēr minētajām iestādēm ir pienākums izvērtēt pārkāpuma izdarītāja personisko rīcību, kā arī viņa radītos pastāvošos, reālos un pietiekami smagos draudus sabiedriskajai kārtībai un drošībai, un tām ir jāievēro samērīguma princips (šajā sakarā skat. iepriekš minēto spriedumu lietā *Nazli*, 57.–61. punkts, un pēc analogijas 2002. gada 26. novembra spriedumu lietā *C-100/01 Oteiza Olazabal, Recueil*, I-10981. lpp., 39., 43. un 44. punkts). Precīzāk, lēmumu par izraidīšanu, kas pamatota ar Lēmuma Nr. 1/80 14. panta 1. punktu, var pieņemt tikai tad, ja attiecīgās personas rīcība var tieši radīt jaunus nopietnus sabiedriskās kārtības traucējumus. Šādu lēmumu tādējādi nevar automātiski pieņemt sakarā ar kriminālnotiesāšanu vispārēja preventīva mērķa nolūkā (skat. 2005. gada 7. jūlija spriedumu lietā *C-383/03 Dogan*, Krājums, I-6237. lpp., 24. punkts).

75 Ņemot vērā visus iepriekš minētos apsvērumus, uz pirmo uzdoto jautājumu ir jāatbild, ka Turcijas pilsonis, kuram, kad viņš bija bērns, tika atļauts iebraukt dalībvalsts teritorijā ģimenes apvienošanās ietvaros un kurš ir ieguvis tiesības uz brīvu pieeju jebkuram atalgotam darbam pēc savas izvēles atbilstoši Lēmuma Nr. 1/80 7. panta pirmās daļas otrajam ievilkumam, zaudē no šīm tiesībām uz brīvu

pieeju darbam izrietošās uzturēšanās uzņemošajā dalībvalstī tiesības tikai divos gadījumos, proti:

- šī lēmuma 14. panta 1. punktā paredzētajos gadījumos vai

- ja viņš atstājis uzņemošo dalībvalsti bez pamatota iemesla uz ilgu laiku,

pat ja viņš ir vecāks par 21 gadu un viņu vairs neuztur vecāki, bet viņš dzīvo neatkarīgi attiecīgajā dalībvalstī un viņš vairākus gadus nav bijis nodarbināts darba tirgū ieslodzījuma uz spriedumā minēto laiku bez nosacītas atbrīvošanas dēļ. Šāda interpretācija nav pretrunā Papildu protokola 59. panta prasībām.

Par otro jautājumu

- 76 Ņemot vērā atbildi, kas sniegta uz pirmo iesniedzējtiesas uzdoto jautājumu, uz otro prejudiciālo jautājumu atbilde nav jāsniedz.

Par tiesāšanās izdevumiem

- 77 Attiecībā uz pamata lietas dalībniekiem šī tiesvedība ir stadija procesā, kuru izskata iesniedzējtiesa, un tā lemj par tiesāšanās izdevumiem. Tiesāšanās izdevumi, kas radušies, iesniedzot apsvērumus Tiesai, un kas nav minēto lietas dalībnieku tiesāšanās izdevumi, nav atlīdzināmi.

Ar šādu pamatojumu Tiesa (pirmā palāta) nospriež:

Turcijas pilsonis, kuram, kad viņš bija bērns, tika atļauts iebruukt dalībvalsts teritorijā ģimenes apvienošanās ietvaros un kurš ir ieguvis tiesības uz brīvu pieeju jebkuram atalgotam darbam pēc savas izvēles atbilstoši 7. panta pirmās daļas otrajam ievilkumam 1980. gada 19. septembra Lēmumā Nr. 1/80 par asociācijas nodibināšanu, ko pieņēmusi Asociācijas Padome, kas tika izveidota ar asociācijas starp Eiropas Ekonomikas Kopienas un Turciju līgumu, zaudē no šīm tiesībām uz brīvu pieeju darbam izrietošās uzturēšanās uzņemtajā dalībvalstī tiesības tikai divos gadījumos, proti:

— šī lēmuma 14. panta 1. punktā paredzētajos gadījumos vai

— ja viņš atstājis uzņemto dalībvalsti bez pamatota iemesla uz ilgu laiku,

pat ja viņš ir vecāks par 21 gadu un viņu vairs neuztur vecāki, bet viņš dzīvo neatkarīgi attiecīgajā dalībvalstī un viņš vairākus gadus nav bijis nodarbināts

darba tirgū ieslodzījuma uz spriedumā minēto laiku bez nosacītas atbrīvošanas dēļ. Šāda interpretācija nav pretrunā prasībām, kas minētas 59. pantā Papildu protokolā, kas parakstīts 1970. gada 23. novembrī Briselē un kas Kopienas vārdā noslēgts, aprobēts un parakstīts ar Padomes 1972. gada 19. decembra Regulu (EEK) Nr. 2760/72.

[Paraksti]